

Teollisuuden raakapuun yleiset laatuvaatimukset.

General quality standards of industrial raw timber.

V. Pöyhönen.

Metsähallituksen v. 1859 annetun ohjesäännön 16. §:ssä määrätään:

»Metsän arvaamisessa ja kaatamisessa sekä puu-aineiden eroittelemisessä y.m. pitää Metsänhoitajan tarkasti katsoman, että puuaineet tulevat asianomaisiin luokkiin ja nimitysten alle pannuiksi, jottei parempiin tarpeisiin kelpaavia aineita viljeltäkö polttopuuna, ynnä muina semmoisina tarwepuina, joiksi huonommat puu-aineet kelpaavat.»

Tämä ohje, että puu on käytettävä mahdollisimman edullisesti, on tänäkin päivänä meille yhtä tärkeä ja — näin säännöstelyn jälkeen — paljon tärkeämpikin kuin 90 vuotta sitten. — Jo silloin erotettiin seuraavat puutavaralajit:

Laivapuut (13 eri nimikettä), järeät tukit, sahatukit, rakennushirret ja -parrut, ratapölkkyt, lennätinpylväät, pärepuut, tervakset, lehterit ja aidakset, seipäät, sidepuut ja riu'ut sekä hiili- ja polttopuut.

Teollisuuden raakapuiksi näistä voidaan laskea vain laivapuut, järeät tukit ja sahatukit. Silloisista laatuvaatimuksista mainittakoon: Mastopuut ovat mäntyrunkoja, suoria, ilman suurempia oksia ja vähintään 70 jalkaa pitkiä, joiden läpimitta kuuden jalan päässä juuresta on 21 kymmenystuumaa (= 62.4 sm), latvasta 12 ⁴/₅ kymmenystuumaa (= 37.9 sm) ja 20 jalkaa latvasta vähintään 15 kymmenystuumaa (= 44.5 sm). Sahatukeista määrättiin lyhyesti, että ne ovat joko mänty- tai kuusipuusta, ja tuli niiden latvapästä olla läpimitaltaan vähintään 10 kymmenystuumaa (= 29.7 sm), pituuden ollessa 24—11 ¹/₂ jalkaa.

Nämä laatuvaatimukset samoin kuin monet muutkin ohjesäännön määräykset, jotka nähtävästi oli jäljennetty jostakin vastaavasta saksalaisesta ohjesäännöstä, olivat silloisissa oloissamme kokonaan teoreettisia. Laivapuut, ratapölkkyt ja lennätinpylväät eivät tulleet vielä moniin vuosikymmeniin esiintymään monenkaan hoitoalueen luovutusilmoituksessa. Jos niitä paikoitellen rannikolla olevilta valtion mailta ja vähälukuisten ratojemme läheisyydestä hankittiin, oli niillä vain paikallinen ja valtion metsiin nähden kokonaisuudessaan häviävän pieni merkitys. Paitsi paikalliselle väestölle myytäviä rakennuspuita, tervaksia, aitaustarpeita ja polttopuita olivat sahapuut valtion metsien pääasiallisena myyntiartikkelina. Metsäntuotteita ja niiden myyntiä koskevat muutokset vuoden 1859 ohjesääntöön tarkoittavatkin aina kuluvalle vuosisadalle asti melkein yksinomaan sahapuita. Kun valtion metsistä myytäviä puita koskevat laatumääräykset ovat suoranaissessa syy ja seuraus suhteessa teollisuuden raaka-ainepuun

laatuvaatimuksiin, joskin alkuaikoina virastokankeuden ym. vuoksi näistä pahasti jäljessä, on syytä luoda katsaus näihin laatumääräyksiin ja niiden kehitykseen.

Tuli jo mainituksi, että sahatukkien vähin läpimitta em. ohjesäännössä oli 10 kymmenystuumaa. Vuonna 1867 muutti senaatti minimimitan 10 tavalliseksi tuumaksi, jos tukki oli vähintään 20 jalkaa, ja 12 tavalliseksi tuumaksi, jos pituus oli vain 18 jalkaa. Alle 12-tuumaisia sai kuitenkin olla enintään 30 %.¹ Pituudesta määrättiin, ettei ostaja ollut velvollinen ilman eri sopimusta ottamaan vastaan 24 jalkaa pitempiä tukkeja. Puu oli katkaistava varsinaisen latvuksen alapuolelta, »ehkä puu vielä korkeammalta-kin olisi tarpeeksi paksu», kuten kirjeessä sanottiin.

Laatuvaatimukset olivat seuraavat: »Terweiksi luetaan semmosetki puuwarret eli walmit, joissa on sydänhalkeama; samoin myös nekin, joiden pinta on joksikin osaksi tuulen kuiwaama tai lahonnut, jollei turmio ole sywempi kuin että vähintääki kymmenen tawallista tuumaa on puusta poikkileikkauksessa wioittamatta. Jos turmeltumattoman osan poikkileikkaus on latwapään poikkileikkausta pienempi, otetaan edellinen laskun perustukseksi.

Jos tukissa on kahden tuuman poikkimitta eli vähemmän lahoa tywipäästä, luetaan wiisi jalkamittaa tukin pituudesta pois. Kun tywipäässä on enemmän lahoa, pitää tukki katkaistaman ja ainoastaan terwe osa siitä ostajalle annettaman.»

Nämä laatuvaatimukset ovat viimeistä kohtaa lukuunottamatta pysyneet suurin piirtein samanlaisina meidän päiviimme saakka. Vähimmäismitat ovat vain pienentyneet.

Senaatin vuoden 1867 päätöksessä on erikoista se, että siinä nimenomaan säädetään, että sahapuiden myynti tapahtuu kuutiojalkakaupalla ja että puiden kaato, katkominen, karsiminen sekä oksien kokoaminen rovioihin suoritetaan metsähallituksen toimesta, joskin tämän työn uskominen ostajalle oli sallittua. Senaatti määräsi, että ostaja maksoi tästä työstä metsähallitukselle 16 penniä jokaisesta puusta, jonka vastaan ottamiseen ostaja oli velvollinen. Tukki veto kuului sen sijaan ostajalle, mikäli ei oltu erikoisesti sovittu siitä, että tästäkin huolehti metsähallitus.

Käytännössä näyttää hankintakauppa olleen tavallinen jo aikaisemminkin, vaikka vuoden 1859 ohjesäännössä ei sitä suorastaan määrätä, luultavasti sen vuoksi, että hankintakauppaa pidettiin ilman muuta ainoana mahdollisena.

Vuonna 1872 muutettiin myyntiehtoja niin, että lyhin tukki määrättiin 14 jalkaiseksi, mutta sai 16 jalan pituisia ja sitä lyhempiä olla korkeintaan 10 % tukkien lukumäärästä.

Seuraavana vuonna julkaistussa kirjeessä senaatti määräsi hankintakaupasta luovuttavaksi ja puiden maksuaikaa huomattavasti lyhennettäväksi aikaisemmin määrätystä. Tämä vuoden 1873 senaatin kirje, jossa sahatukkien mitat ja laatumääräykset ovat samat kuin vuoden 1867 kirjeessä, vuonna 1872 tehdyin muutoksiin, oli sitten voimassa 20 vuoden ajan. Hoitoalueissa, varsinkin pohjois-Suomessa oltiin myyntiehtoihin tyytymättömiä. Vuosien kuluessa myyntiehtojen epäedullisuus valtiolle kävi yhä ilmeisem-

¹ Tavallinen tuuma = työtuumaa, ei engl. tuuma.

mäksi. Ja lopulta v. 1890 asetti senaatti komitean, joka sai tehtäväkseen voimassa olevien metsänmyyntiä valtion metsissä koskevien säännösten tarkistamisen. Komitea, johon kuuluivat jäseninä mm. metsähallituksen ylitirehtöörin apulainen Carl Nummelin ja ylimetsänhoitaja Johan Henrik Heikel sekä sihteerinä K. J. Ståhlberg, julkaisi mietintönsä 21 p:nä tammikuuta 1891. Komitea tuli siihen tulokseen, että kuutiojalkakaupasta oli siirryttävä runkokauppaan. Komitea katsoi myös, että 25 sm:n läpimitta 7 m:n korkeudella, joka vastaa 10 engl. tuumaa 24 jalan korkeudella, oli sopivimmin määrättävä alimmaksi rajaksi, mitä olisi noudatettava. Tämän sen vuoksi, että oli tärkeätä saada sahateollisuudelle suuria puita, jollaisten saanti yksityismetsistä vähenemistään väheni. Kun puut yksityismetsissä juoksetettiin jopa 15 sm:n latvaläpimittaan saakka, piti komitea suotavana, että tukin alin latvamitta valtion metsissä kuutiojalkakaupoissa alennettaisiin 22 sm:iin, lyhimmän tukin ollessa 4 m pitkä.

Senaatti vahvisti suurin piirtein komitean ehdotuksen mukaisesti kirjeessään 26 p:nä toukokuuta 1893 uudet ehdot »sahahirsiä Suomen kruununmetsistä myytessä». Senaatti määräsi puut myytäväksi runkokaupalla; vain erityisissä tapauksissa oli kuutiojalkakauppa sallittua.

Vuonna 1909 annettu senaatin päätös puiden myynnistä valtion metsistä määräsi minimimitan ainoastaan tukeille, alentaen pienimmän tukin paksuuden 22 sm:stä 18 sm:ksi ja määräsi samalla, että tarkempia ohjeita myytäväksi tarjottujen puiden laadusta ja koosta sekä puiden leimaamisesta ja merkitsemisestä noudatettavista perusteista ynnä hakkuuajojen määrittämisestä antaa metsähallitus. Päätöksen sanamuoto myyntitavasta viittaa myös siihen, että oltiin taas palaamassa hankintamyynnteihin.

Tärkeintä oli kuitenkin, että pinotavaran hakkuu oli valtion metsissä huomattavammassa määrin alkanut. Puun käyttö paperin valmistuksessa oli keksitty jo v. 1840, ja 1860-luvulta lähtien alkoi paperiteollisuus kehittyä meillä suurteollisuudeksi, mutta vasta 1900-luvun alkuvuosina teollisuuden hankintapiirit laajenivat syrjäisiin salometsiin. Nämä pinotavarahakkuut, jotka monin paikoin yksityismetsissä kehittyivät pahamaineisiksi propsihakkuiksi, joilla metsäkeinottelijat tuhosivat pilkkahinnalla ostamansa nuoret ja kasvavat metsät, tekivät kasvatus- ja uudistushakkuut valtion metsissä mahdollisiksi. Hirrenharsinnasta, joka olosuhteiden pakosta, vaikka sen turmiollisuus käsitettiin, oli vallinnut valtion metsissä metsähallituksen toiminnan alkamisesta lähtien, voitiin nyt ainakin paremmilla menekkipaikoilla luopua ja hankintahakkuut, ensin valtion rautateiden tarpeeksi, alkoivat erikoisesti pinotavarahakkuina saada yhä suuremman vallan.

Nyt voimassa olevassa, toukokuun 26 p:nä 1922 annetussa valtioneuvoston päätöksessä puiden myynnistä valtion metsistä, ei puiden mittoihin ja laatuvaatimuksiin nähden ole paljoakaan muutettu vuoden 1909 päätöstä. Metsähallintoa koskevassa, v. 1921 annetussa asetuksessa oli jo puiden myynti kokonaisuudessaan siirretty valtioneuvostolta metsähallitukselle, ja metsähallitus ei ole kauppaehtoja laatiessaan pitänyt itseään sidottuna tarkkoihin, määrättyihin minimimittoihin ja laatumääräyksiin, vaan on ne määrätty vuosittain joko myyntikuulutuksissa tai myyntisopimuksissa pysyttäen ne markkinatilanteen mukaisina, pyrkien kuitenkin mahdollisimman hyvään taloudelliseen tulokseen.

Sahatukkien mitat ovat vuosien kuluessa vakiintuneet melko pysyviksi. Pienin mäntytukki on ollut $16' \times 5'' - 10' \times 8''$ ja kuusitukit, riippuen ku-paperipuun hinnoista, ovat olleet $1'' - 2''$ järeämpiä, mutta ovat ostajat puhdistushakkuilla menneet männyissä jopa $16' \times 4 \frac{1}{2}''$:n minimimitaan.

Sahatukkien laadun arviointi on sotavuosina, kuten muukin leimaustyö, ollut tilapäisen, kulloinkin saatavissa olleen leimausmiehistön varassa. Tulokset ovat myöskin olleet sen mukaiset. Sahapuiden myynneissä ei leimausluetteloiden laatutietoihin ole voitu luottaa, vaan on ollut pakko »rukata» niitä rauhan aikana saatujen kokemuslukujen perusteella varsinkin silloin, kun ilmoitetut luvut ovat olleet selvästi ristiriidassa sanoin kuvatun laadun kanssa. Myyntineuvotteluja ei kuitenkaan ole ollut omiaan helpottamaan se, että eräissä hoitoalueissa on nimenomaisesti määrätystä huolimatta puiden laatuokittelua koskevat tiedot annettu ostajalle.

Metsähallitus on viime vuodesta alkaen leimauskursseja pitämällä koettanut kiinnittää hoitoalueen henkilökunnan huomiota oikein ja huolellisesti toimitetun leimauksen tärkeyteen, ja niillä ei puiden laadun arviointia varmastikaan ole unohdettu. Tässä yhteydessä on syytä vielä viitata »Metsänhoitajien jatkokurssit 1936 II»-nimisessä julkaisussa olevaan metsäneuvos Ahti Mecklinin luentoon »Puutavaran kantohinnan arvioimisen perusteista», jossa havainnollisesti selvitetään puun kantohintain laskemista, ja johon uudelleen syventyminen ei ole kellekään metsämiehelle haitaksi.

Rungon jakamisessa pyritään hankintahakkuilla saamaan mahdollisimman suuri kuutiojalkamäärä sahauskelpoista tavaraa määrätyn keskipituuden puitteissa, kuitenkin niin, että kuhunkin tukkiin tulee vain saman laatuokan puuta. Jos tukkiin tulee useamman laatuista puuta, käsitellään tukki sen huonointa laatua osoittavan osan mukaan. Myönnettävä kuitenkin on, että lyhytrunkoisissa ja nopeasti kapenevissa leimikoissa on ratkaisu vaikeampi; niissä on tyydyttävä joko lyhempään keskipituuteen tai pienempään keskikuutioon. Myyjälle on luonnollisesti edullisempi se tapa, jossa kauppaehtojuksen mukaan saadaan leimikolle paras mahdollinen hinta. Arvokkaiden lankkutukkien pätkimistä on joka tapauksessa varotettava.

Vikanaisten runkojen apteerausta koskevat yleiset katkomisohjeet ovat suurin piirtein samanlaiset kaikkialla. Jokaisella hankintoja johtavalla metsänhoitajalla on kuitenkin apteerauksessa oma tyylinsä, johon jakomiehet ovat koulutetut. Ostajat tietävät siten jo ostaessaan, minkälaista tavaraa he tulevat saamaan. Niinpä luovutukset sujuvatkin tällaisissa tapauksissa hankauksitta, ja voivat luovutusmatkat aurinkoisilla kevätkeleillä muodostua paperisodan rasittamalle metsänhoitajalle miellyttäväksi lepoheikkiksi. On muistettava, että luovutuksissa ehdottomana vaatimukseksi on pyrkiä mahdollisimman oikeaan tulokseen. Puuta kuutiojalkakaupalla luovutettaessa on mahdotonta tukkia silpomatta tarkasti päättää, minkä verran kauppaehdot täyttävää puuta tukista saadaan, ja pahimmat erimielisyydet syntyvät monestikin aivan pikku asioista. Paras ja molempia puolia tyydyttävä tulos saavutetaan, jos luovuttaja koko ajan pyrkii asettamaan »kirjon keskelle kylää». Silloin on hänen oltava valmis epävarmassa puussa antamaan perään sillä edellytyksellä, että vastaanottaja tekee samoin seuraavassa tulkinvaraisessa tapauksessa. Syntyy toisin sanoen

jonkinlainen heiluriliike, jossa heilahdukset niin suuntaan kuin toiseenkin luovuttajan on pyrittävä pitämään mahdollisimman tasaisena.

Erikoispuulajit ovat teollisuuden raaka-aineena suuresti vaihdelleet. Niinpä lentokonepuut ja saksantukit ovat välirauhan jälkeen tunnetusta syystä vaihtuneet laivanrakennuspuiksi. Hollannin pelkat sen sijaan ovat jatkuvasti pylväiden ja tulitikkuhaavan kanssa pysyneet järeinä vientiraaka-aineina.

Järeän koivun voimassa olevat laatumääräykset ja mitat on julkaistu valtioneuvoston päätöksessä 20 p:ltä kesäkuuta 1946. Leimauksissa sen kunnolliseen arvoimiseen on ehkä kiinnitetty liian vähän huomiota. Vaikka koivu luovutuksessa on mitattava keskeltä, on leimauksessa melkein poikkeuksetta vuoteen 1947 mittaus ja huuto suoritettu latvamitan mukaan. Kun laadun arvioiminen on myös ollut varsin epätasaista, mikä osittain lienee johtunut siitäkin, että säännöstelyvuosina määrätty I ja II laatuluokan hinnaero on ollut aivan liian pieni, ja puu huudettu usein vain niin pitkältä kuin siitä on näyttänyt lähtevän vaneeriteollisuuteen kelpaavaa puuta, ei näinä vuosina, jolloin myös sahakoivu tuli ottaa huomioon, koivujen myynti muuta kuin kuutiojalkakaupalla voinut tulla kysymykseen. Lisäksi luovutuksen yhteydessä suoritettujen laatuluokitusten tuloksena keväällä 1946 oli, kuten pistokokeissa todettiin, että luovutetun koivun keskilaatu tuli monessa tapauksessa kovin alhaiseksi, useinkin leimausluetteloissa mainittuja lukuja huomattavasti huonommaksi. Tämän vuoksi on laadun vaikutus koivuissa, ainakin pystykaupoissa, syksystä 1946 alkaen huomioitu jo myyntisopimuksissa, jolloin pölkkyjen laadun määrääminen ei ole luovutuksessa tarpeellista.

Vaikka koivujen osuus koko myynnistä ei olekaan suuri, on koivukaupoissakin kysymys miljoonista, joten huolellisuus leimauksessa myös niiden osalta maksaa vaivan.

Mitä taas tulee paperiteollisuuden raaka-aineisiin, niin kuusipaperipuun mitat ja laatuvaatimukset ovat jo vuosikymmenet pysyneet jokseenkin muuttumattomina. Vain pölkyn minimivahvuus on vaihdellut. Sen sijaan ovat sulfaattipuun laatuvaatimukset suuresti vaihdelleet. Niinpä kun Diesen Wood Company Aktiebolag v. 1925 osti puhdistusleimikon Loimolan ja Salmin hoitoalueista, kelvollisessa selluloosarangassa, jonka minimimitta oli 2 m × 7 sm, sai olla lahoa, jos sitä oli molemmissa päissä, aina 25 % ohuemman pään läpileikkauksesta, ja jos sitä oli vain toisessa päässä, aina 50 % tämän pään läpileikkauksesta. Tarkoitukseen kelpasivat tuoreet ja kuivat pystypuut, tuulenkaadot ja maalieot, joista tehdyt rangat vain olivat uittokelpoisia. — Säännöstelyn aikaiset laatumääräykset olivat taas mäntypaperipuulle yhtä tiukat kuin kuusipaperipuullekin. On tosin myönnettävä, että myös suhde sulfiitti- ja sulfaattipuiden hintojen välillä oli ennen sotia aivan toisenlainen kuin säännöstelyn aikana kuusi- ja mäntypaperipuiden hintojen välinen. 1920-luvullahan saatiin sulfaattipuusta vain murto-osa kuusipaperipuun kantohinnasta.

Säännöstelyn loputtua on metsähallitus pyrkinyt palaamaan sulfaattipuukäsitteseen sitäkin suuremmalla syyllä, kun polttopuun otosta vähänkin syrjäisemmillä seuduilla on oltu pakotettuja luopumaan. Nyt voimassa olevat sulfaattipuun laatuvaatimukset, jotka julkaistaan kunkin hakkuukauden pystymyöntikulutuksessa, ovat niin tiukat, että esimerkiksi Pieli-

sen Karjalan rajaseuduilla, jossa polttopuu tulee jäämään metsään, 20—25 % kaadetusta puusta jää hakkuutähteeksi.

Tässä tilanteessa, johon on jouduttu ostajain vaatimuksista, on jotain luonnotonta. Onhan prof. Saari tullut tutkimuksissaan siihen tulokseen, että metsäteollisuuden kapasiteetistä, joka on 26 milj. kiintokuutiometriä, voidaan Nyky-Suomen metsistä tyydyttää vain 12.3 milj. kiintokuutiometriä. Vaikka tästä vajauksesta suurin osa tulisikin sahojen osaksi, joiden seisomaan jäämisestä syntyvä kansantaloudellinen tappio on pienempi kuin esim. kysymyksen ollessa selluloosa- ja paperitehtaista, pitävät metsäteollisuuden edustajat tilannetta niin synkkänä, että olisi otettava vakavasti harkittavaksi pyöreän puun viennin pysäyttäminen, joka merkitsisi 20 % lisäystä teollisuutemme raaka-aineiden hankintaan.

Raaka-aineiden myyjän on kuitenkin vaikea sopeutua tällaiseen ajatukseen, niin kauan kuin teollisuudellamme on varaa pitää raaka-aineiden laatuvaatimuksensa niin korkealla kuin ne nyt ovat.

Ruotsissa, jossa metsätyömiesten elintaso ja siis ottokustannuksetkin ovat tunnetusti korkealla, on laatuvaatimuksista metsänhoitohallituksen (skogsstyrelsen) syyskuun 25 päivänä 1948 julkaistussa yhteiskirjeessä n:o 3 B mm. määrätty, että sulfiitti- ja sulfaattipuuta jaetaan kahteen laatuluokkaan, primaan ja sekundaan. Primassakin sallitaan sekä sulfiitti- että sulfaattipuussa pienehköjä värivikoja mm. sinipintaa, kaarnasta puhdistettuja kovia koroja, tervasrosaa vieläpä kovaa ja pehmeätä lahoa, jos sitä on vain toisessa päässä pölkkyä ja korkeintaan 1/10 pölkyn läpileikkauksipinnasta. Sekundassa saa viimeksi mainittua olla 1/4 pölkyn läpileikkauksipinta-alasta, värivikoja mm. sinistymistä ja »punapuuta» rajattomasti. Toukanreiät ovat sallittuja molemmissa laatuluokissa.

Suurimpana syynä siihen, että laatuvaatimukset meillä on täytynyt korottaa niin korkealle kuin ne nyt ovat ja että ostot pitkiltä etäisyyksiltä olevista valtion metsistä ovat käyneet kokonaan kannattamattomiksi, ovat teollisuuden harjoittajain mielestä liiksi kohonneet hankintakustannukset ja laskenut työteho. Indeksillä merkityt hankintakustannukset ilman kantorahaa, jos vv. 1934—38 keskiarvoa merkitään 100:lla, v. 1947 paperipuulle 1 216, sulfaattipuulle 1 201 ja sahatukeille kokonaista 2 605. Ilmiö johtuu pääasiallisesti palkkojen jyrkästä noususta.

Tämä kaikki on totta, mutta teollisuuden harjoittajat eivät ole vieläkaan katsoneet olevan syytä tarttua vakavammin pinotavaran uiton erääseen työvaiheeseen nimittäin erotteluun, jonka kustannusten nousu ei ole oikeassa suhteessa työpalkkojen yleiseen nousuun, ja joka yksinään aiheuttaa sen, että pinotavaran otto eräiden latvavesistöjen varsilta näyttää käyvän kannattamattomaksi. T:ri O. Seppänen on esittänyt siitä seuraavan esimerkin. Joensuun lähellä olevalla Ristisaaren erottelulla, joka erottelumääriltään on maamme suurin, maksoi ao. uittoyhdistyksen vuosikertomusten mukaan 2-metrinen puolipuhdettu paperipuu kuutiometrin erottelu v. 1938 n. 5 mk ja v. 1947 n. 109 mk. Nousu on siis 22 kertainen. Lieksanjoelta aivan valtakunnan rajalta saakka Joensuuhun (253 km) tekivät v. 1947 paperipuu-m³:n kokonaisuittokustannukset 350:59 mk, josta erottelukustannukset (2 erottelua) olivat 187:03 mk. Siis varsinainen 253 km:n uitto maksoi 23:47 mk vähemmän kuin kaksi erottelua! Erottelutyön näin moninkertaiseen kustannusten nousuun on eräänä syynä erotel-

tavien merkkien lisääntyminen. Kun v. 1932 Ristisaaressa eroteltiin 6 pino-tavaramerkkiä, oli niitä v. 1947 22, vaikka omistajien lukumäärä on lisääntynyt vain yhdellä, nimittäin 9:stä 10:een.

Merkkejä tarvitaan näin tavattoman paljon sen vuoksi, että jokaisella tehtaalla, vaikkapa ne kuuluvat samalle omistajalle, on oma merkkinsä, joka jokaisesta paperi- ja sulfaattipuupölkystä on erottelussa etsittävä, sen sijaan, että kaikkien omistajain tavara laskettaisiin yhteen ja jaettaisiin sitten omistajilleen kuutioperusteen mukaan siinä suhteessa kuin kukin on pannut uittoon tavaraa.

Nämä ovat kuitenkin epäkohtia, joiden poistamiseen tavallinen kenttämies ei enää voi vaikuttaa. Sen sijaan on aluemetsänhoitajan huolehdittava siitä, että puutavaraa teettäessämme sotavuosina huonontunut hakkuukuri taas palautuu, niin että runkojen karsiminen ja katkominen sekä taloudellisesti edullisimmaksi tavaralajiksi valmistaminen suoritetaan ohjeiden mukaisesti, että »tuppeen» kuorimisesta luovutaan, että ajovarastopaikat etukäteen valitaan ja puut niin varastoidaan, että puiden edelleen kuljetus voi tapahtua mahdollisimman pienin kustannuksin, suorittakoon sen sitten metsähallitus tai ostaja, ja että pinotavara, kuorimisen tapahtuessa varastossa, kun ostajasta ja luovutusajasta ei ole vielä tietoa, ehdottomasti samalla ristikoidaan. Jos taas on kysymys pystymyynnistä, on hakkuunvalvonnassa huolehdittava, että myyntiehtoja puiden mittoihin ja laatuun nähden noudatetaan.

Kaikki edelläsanottu koskee kuitenkin vain varsinaista sadonkorjuuta. Metsänhoitajan tehtävät mahdollisimman hyvän taloudellisen tuloksen saamiseen, sillä siitähän tässä lopultakin on kysymys, alkavat paljon aikaisemmin. Jo taimiston perkauksessa tähdätään tähän, kun selvästi varsinaista taimistoa iäkkäämmät susipuiden alut — ei missään tapauksessa valtataimiston kanssa saman ikäiset, paraskasvuiset taimet, joista voi myöhemmin kehittyä vaikka rotupuita — poistetaan. Siihen pyritään puiden karsimisella ja kasvatushakkuilla. Ja lopuksi uudistushakkauksissa on erikoispuuaiheet alueilla, joilta pienien laatupuuerien hankinta yksinäänkin on mahdollista, jättöpuina leimaukselta säästettävä. Näin toimien emme ainoastaan tarkkaan käytä puuta siihen tarkoitukseen, mihin se kelpaa, vaan myös pyrimme tuottamaan niin paljon ja niin hyvälaatuista puuta kuin olosuhteet sallivat.